

KOHTUMÄÄRUS

Kohus	Tallinna Halduskohus
Kohtunik	Lea Kuuse
Määruse tegemise aeg ja koht	23. oktoober 2008. a, Tallinn
Haldusasia number	3-08-2063
Haldusasi	H.T kaebus Eesti Vabariigi Valitsuse toimingu sooritamiseks kohustamiseks ja põhjustatud kahju hüvitamiseks
RESOLUTSIOON	1. Tagastada H.T kaebus HkMS § 11 lg 3¹ punkti 5 alusel. 2. Sekretäril saata kohtumäärus kaebuse esitajale teadmiseks.
Edasikaebamise kord	Määruse peale võib esitada määruskaebuse Tallinna Ringkonnakohtule Tallinna Halduskohtu kaudu 10 päeva jooksul arvates määruse kättesaamisest (HkMS § 11 lg 8).

1. Tallinna Halduskohtusse saabus 16. oktoobril 2008. a H.T kaebus Eesti Vabariigi Valitsuse tegevusetuse peale. Kaebuse kohaselt on kaebuse esitaja olnud nii Punaarmee, Eesti kui ka Saksa sõjaväes, kuid ükski riik ei ole teda sõjaveteraniks tunnistanud. Kaebuse esitaja leiab, et sellega on rikutud Eesti Vabariigi Põhiseaduse §§ 12, 13, 14, 15, 25, 28 ja 41 sätteid. Kaebuse esitaja taotleb, et kohus tunnistaks ta II maailmasõja Eesti veteraniks ning Eesti Vabariigi Valitsus hüvitaks kaebuse esitajale tekitatud moraalne, füüsiline ja materiaalne kahju.

2. Tulenevalt Halduskohtumenetluse seadustiku (HkMS) § 7 lõikest 1 võib kaebusega halduskohtusse pöörduda isik, kes leiab, et haldusakti või toiminguga on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi. See tähendab, et kohtule esitatud taotlus aitaks kaasa isiku väidetavalt rikutud subjektiivsete õiguste kaitsele. Seejuures tuleneb isiku subjektiivne õigus midagi nõuda õigusaktist, nt seadusest või määrusest. Käesoleval juhul on väidetavalt rikutud õigusteks sõjaveteraniks tunnistamata jätmine ning sellega on kaebuse väitel tekitatud kaebajale kahju. Kohus, tõlgendades kaebust kaebusena Eesti Vabariigi Valitsuse kohustamiseks tunnistada kaebuse esitaja II maailmasõja Eesti veteraniks ja hüvitada kaebuse esitajale tekitatud moraalne, füüsiline ja materiaalne kahju, märgib, et Eesti seadusandlus ei määratle sõjaveterani mõistet ega sätesta sõjaveterani staatuse omistamist isikule riigi poolt,

mistõttu ei anna ükski seadus isikule subjektiivset õigust taotleda enda tunnistamist sõjaveteraniks. Seega ei saa olla rikutud ka isiku subjektiivseid õigusi ega tekitatud kaebuse esitajale kahju sõjaveteraniks mittetunnistamisega ning kaebuse esitajal puudub HkMS § 7 lõike 1 kohaselt kaebeõigus.

3. HkMS § 11 lg 3¹ punkti 5 kohaselt tagastab halduskohus kaebuse või protesti määrusega selle esitajale juhul, kui kaebuse või protesti esitajal ei saa ilmselgelt olla halduskohtusse pöördumise õigust, eeldades, et tema väidetavad asjaolud on tõendatud. Eeltoodust tulenevalt leiab kohus, et esitatud kohustamistaotlus ning kahju hüvitamise nõue kuuluvad selle esitajale tagastamisele, kuivõrd kaebuse esitajal puudub ilmselgelt kaebeõigus.

4. Küll aga märgib kohus, et juhul, kui kaebuse esitaja on silmas pidanud teenetemärgist ilma jäämist, siis reguleerib sellega seonduvat Teenetemärkide seadus (TeenMS). Vastavalt TeenMS § 10 lõikele 6 korraldab teenetemärkide andmist ja sellega seonduvat Vabariigi Presidendi Kantselei (Kantselei). TeenMS § 11 lõike 1 kohaselt on igal isikul, samuti igal asutusel ja institutsioonil, õigus esitada Vabariigi Presidendile ettepanek teenetemärgi andmiseks. Vabariigi President otsustab teenetemärgi andmise kaalutusotsuse alusel. Seega on igal isikul õigus teha ettepanek teenetemärgi andmiseks, küll aga mitte nõuda teenetemärgi andmist. Telefonivestlusest Vabariigi presidendi Kantseleiga selgus ka, et kaebuse esitaja osas ei ole tehtud keelduvat otsust teenetemärgi andmiseks.

5. Okupatsioonirežiimide poolt represseeritud isiku seaduse (ReprS) § 1 lõike 2 kohaselt sätestatakse ReprS-s õigusvastaselt represseeritud isiku mõiste, õigusvastaselt represseeritud isikutele laienevad soodustused ja toetused ning pensioniõigused. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 27. veebruari 2004. a määruse nr 52 „Represseeritu tunnistuse andmise korra ning taotluse ja tunnistuse vormi kehtestamine ning represseeritu tunnistusi väljastava asutuse määramine“ § 1 kohaselt väljastab represseeritu tunnistusi Sotsiaalkindlustusamet. Tallinna Pensioniameti kaudu andmete kontrollimisel ilmnes, et kaebuse esitaja on tunnistatud represseerituks, seega ei ole kaebuse esitaja silmas pidanud, et talle väljastataks represseeritu tunnistus ning sellega seoses laieneksid talle ka represseeritu ja represseerituga võrdsustatud isikule sätestatud soodustused.

6. Vastavalt HkMS § 84 lg 4 punktile 2 tagastatakse tasutud riigilõiv, kui kohus tagastab kaebuse selle esitajale, välja arvatud juhul, kui see toimub seetõttu, et kaebuse esitajale ei saa ilmselgelt olla halduskohtusse pöördumise õigust. Käesoleval juhul kaebusele riigilõivu tasumist tõendavat dokumenti lisatud ei ole ega nähtu riigilõivu tasumist ka elektroonilisest andmebaasist.

Lea Kuuse
Kohtunik